

Az NBH-s turul lecsap az árnyékpolicra

Hogy ne nézz teljesen hülyén, ha egy társaságban hozzá kellene szólnod. Hogy valaki felmerje tenni helyetted a legegyszerűbb kérdéseket. Hogy tudd, mi a téma. Ez itt a politikafókok kiskatéja, az Index Szájbarágó.

Mit tehetek én, ha egy ellenfelelről mindent meg akarok tudni?

Érdeklődhetsz róla az ismerőseinél, interneten utánanézhetsz a kapcsolatainak, a cégeinek, olvashatsz róla újsághíreket. Ezt csinálja például egy újságíró is. Ma már néhány tízezer forintért vehetsz poloskát, tollba vagy szemüvegbe épített kamerát, GPS-nyomkövetőt is. Érezheted eközben magad James Bondnak, de ezzel már bűncselekményt követsz el.

És ha magánnyomozót bérelek fel?

Akkor előbb gyűjtsél sok pénzt. A magánnyomozó sem tehet sokkal többet mint te: nem hallgathat le senkit, nem olvashatja el más e-mailjeit, nem szerezheti meg a telefonos híváslistákat és nem kutakodhat senki otthonában. Ő legfeljebb jobban tudja, hol és hogyan keressen nyilvános adatokat, és vannak informátorai, de a tevékenységét a rendőrség felügyeli. Ma bevett dolog, hogy féltékeny férjek a feleségükről, cégek a konkurenseikről, bankok a hitelfelvevőkről, biztosítótársaságok a gyanús ügyfelekről így is gyűjtenek információkat.

A Nemzetbiztonsági Hivatal jelképe a turullal és az árpádsávós címerpajzsral

A pártok is kémkednek egymás után?

Persze. Ők is tudni akarnak a másik lépéseiről, akár csak a bokszolók vagy a sakkozók az ellenfelük stratégiájáról és gyenge pontjairól. A pártok például azt csinálják, hogy valakit beküldenek a másik szervezet sajtótájékoztatóra, beépítenek egy embert a kampánystádba, és persze nekik is vannak információik innen-onnan. Még ha ezt kémkedésnek is nevezzük, egy bizonyos határig törvényes.

Megteheti azt egy párt, hogy lehallgatja a másikat?

Nem. Ez törvénytelen. Csak a nyomozóhatóság vagy a titkosszolgálat hallgathat le valakit alapos gyanú esetén, a konkrét cél megjelölésével, az igazságügyi miniszter vagy kijelölt bíró engedélye alapján.

Akkor hogyan lehallgatták az MDF-et?

Nem tudunk arról, hogy az MDF-et lehallgatták volna. A két hete nyilvánosságra került telefonbeszélgetést csak Dávid Ibolya, az MDF elnöke ismertette. Az augusztus elején készült felvételen a volt titkosszolgák által alapított UD Vagyonvédelmi Zrt. egyik vezetője, Tóth János beszél Csányi Sándorral, az OTP elnök-vezérigazgatójával. A magánnyomozással is foglalkozó cég embere azt mondja Csányinak: valakik megkeresték őket, hogy gyűjtsenek terhelő adatokat Dávid Ibolyáról és az MDF-ről. Valaki ugyanis azt szeretné, hogy a pártban ne ő legyen az elnök, hanem Almássy Kornél.

Ki akart adatokat gyűjteni az MDF-ről?

A beszélgetésben az hangzik el, hogy Tombor András, Orbán Viktor volt külpolitikai tanácsadója szeretné ezt, s az MDF-beli hatalomváltást Stumpf István volt kancelláriaminiszter pénzelné. Ezt ők aztán a leghatározottabban cáfolták, Stumpf István be is perli emiatt Dávid Ibolyát.

Miért akartak ők terhelő adatokat szerezni Dávid Ibolyáról?

Inkább úgy fogalmazhatnánk, miért állhatna érdekében a Fidesznek Dávid Ibolya letaszítása a trónról. Dávid az elmúlt években élesen szembenállt a Fidesszel. Ha nem ő lenne az elnök, hanem mondjuk Almássy, akkor biztos barátságosabb lenne az MDF a Fidesszel.

Jó, de akkor mi köze mindehhez az OTP vezérigazgatójának?

Csányi Sándor azt állítja, hogy semmi. Igaz, a telefonbeszélgetésben az UD Zrt. ügyvezetőjének nem kell hosszasan magyaráznia, miért is hívja fel őt. Csányi egyszer még ki is javítja, hogy nem Antalról hanem Almássyról van szó. Tóth azt állítja, azért hívta fel ebben az ügyben az OTP elnökét, mert az UD legfontosabb megrendelője Csányi és cégei voltak, Tombor András pedig abban az időszakban vezető pozícióra aspirált az OTP-nél és a MOL-nál. A cég embere igazából Csányi álláspontját kérdezi arról, hogy "szakmailag belefolyjanak-e ebbe az ügybe". Csányi Sándor erre azt mondja, hogy majd kedden térjenek vissza a dologra.

És kedden visszatértek rá?

Ezt nem tudjuk. Az OTP elnöke később azt közölte, hogy személyes találkozón akarta megtudni, mi ez az egész, de erre aztán nem került sor. Az UD embere meg utólag azt mondta, hogy az OTP elnökét félinformációk és hallomások alapján tájékoztatta.

Aha, tehát ez az UD-s ember nevet mondott, meg egy megbízásról beszélt, de nem is volt szó semmiről. Ők ezzel törvénytelen dolgot követtek el?

A beszélgetés alapján nem. Itt a cég vezetője azt mérlegeli, elfogadja-e a megbízást. Önmagában egyébként még az sem lett volna törvénytelen, ha egy magánnyomozó céget valakik azzal bíznak meg, hogy gyűjtsenek terhelő adatokat egy pártelnökről. Ilyen adatokat ugyanis legális forrásokból is be lehet szerezni, még ha ez nem is feltétlenül szimpatikus dolog.

Ki vette fel egyáltalán ezt a telefonbeszélgetést? Dávid Ibolya ült egy sötét szobában fejhallgatóval a fején, és megnyomta a magnón a Rec gombot?

Nem. Ő azt mondja, postán kapta meg ezt az igencsak jó minőségű felvételt.

Akkor ki rögzítette? A titkosszolgálat?

A Nemzetbiztonsági Hivatal azt állítja, nem tőlük került ki a felvétel, mert - és most jól figyelj - az elmúlt egy évben tőlük semmi nem szivárgott ki. Az viszont kiderült, hogy az NBH már 2008 eleje óta figyelte az UD Zrt.-t. Felmerült ugyanis a gyanúja annak, hogy a cég kormányzati szerverekről is megpróbált adatokat halászni. Ez valóban alapos ok lehet a lehallgatásra, de ez a beszélgetés ennek az akciónak legfeljebb a mellékterméke volt.

Miért, az nem nemzetbiztonsági kérdés, hogy valakik át akarják venni a hatalmat az MDF-ben, és ehhez nemtelen eszközökhöz akarnak folyamodni?

Az, hogy valakik egy cég megbízásával egy politikai riválisról információkat akarnak gyűjteni, még nem veszélyezteti az államhatalom működését. Sokkal nagyobb kérdés viszont, hogyan kerülhetett nyilvánosságra ez a hangfelvétel. Egy operatív akció mellékterméke ugyanúgy államtitok, mint a többi anyag. Azzal, hogy ez a hangfelvétel nyilvánosságra került, valaki bűncselekményt követett el, másrészt ez az anyag politikai eszközzé vált.

Mitől lenne ez politikai eszköz?

Két hete mindenki ezzel foglalkozik, miközben van egy nem túl nagy perspektívákkal rendelkező kisebbségi kormányunk. A hangfelvétel nyilvánosságra kerülése után az MDF másnapi választmányi ülésén Almássy Kornél visszalépett az elnökjelöltségtől, így a szeptember végi MDF-tisztújítás után nagy valószínűséggel Dávid Ibolya maradhat a párt elnöke. Az UD. Zrt.-ről közben már kezdettől azt kommunikálták, hogy az a Fidesz árnyéktitkosszolgálatként, egyfajta polipként működött.

Akkor azért nyomozott az NBH a cég ellen, mert úgy nézett ki, hogy a Fidesz alapított magának egy kis CIA-t?

Nem. A cég ellen eredetileg azért lépett fel a Nemzetbiztonsági Hivatal, mert az év elején állítólag azt vették észre, hogy valaki kémprogramot telepített az NBH rendszerébe, és megpróbált onnan titkos adatokat kilopni.

Ez elég gáz az NBH-ra nézve. Nem rúgták ki a rendszergazdát?

Valószínű, hogy a programot egy olyan ember telepítette, aki akkor még az NBH-nál dolgozott. Később felmerült, hogy az UD emaileket is feltört, de ezt egyetlen szolgáltató sem jelentette. Aztán a nemzetbiztonsági kabinet azt közölte, hogy megkísérelték a behatolást az elektronikus kormányzati gerinchálóhoz kapcsolódó kormányzati szerverek információs rendszerébe is. Ide az APEH, az okmányirodák, a VPOP és más hatóságok rendszerei csatlakoznak. Ha valaki ezek adatforgalmába bele tud kémkedni, mondjuk úgy, hogy egy központi szerveren magas szintű jogosultságot szerez, akkor nagyon fontos és értékes adatokhoz juthat hozzá.

És mit lépett erre az NBH?

Állítólag hónapokig úgy csináltak, mintha nem tudnák, hogy tudják ezt. Vagy úgy csináltak, mintha mást tudnának, mint amit tényleg tudnak. Tehát téves információkkal manipulálták a kémprogramot.

Na most ha én próbálnám meghackelni az NBH-t meg a kormányzati szerveket, gondolom, másnap hajnalban már csengetne az ajtómon két udvarias ember és aztán elbeszélgetnének velem egy kihallgató helyiségben. Ezt a céget akkor miért szívták hamis adatokkal hónapokig. Miért nem csaptak le rá azonnal?

Ez egy jó kérdés. Állítólag közel egy évig figyelték őket, aztán az NBH két hete feljelentést tett, és a Nemzeti Nyomozó Iroda házkutatást tartott náluk államtitoksértés, magántitoksértés gyanújával.

Milyen politikusokról gyűjtöttek adatokat?

Csak a sajtóban keringenek nevek: szóba került, hogy az UD gyűjtött adatokat Bajnai Gordonról, Veres Jánosról, Keller Lászlóról, meg akarta tudni, járt-e Moszkvában Laborcz Sándor, az NBH főigazgatója, de erről bizonyítékokat egyelőre nem mutatott be senki. Tóth Károly szocialista képviselő viszont a nemzetbiztonsági bizottság ülése után azt mondta: a cég tevékenysége nem politikusok megfigyelésére irányult, elsősorban gazdasági érdekeltségeket akart megszerezni.

És arra találtak bizonyítékot, hogy ez a cég a Fidesz titkosszolgálat?

Szilvásy György titkosszolgálati miniszter szerint a fideszből Demeter Ervin és Kövér László is többször beszélt telefonon az UD Zrt. vezetőivel. Ők ezt nem is tagadták, de azt mondták: miért ne beszélhetek volna egy biztonsági céggel, amelynek vezetőivel ráadásul személyes jó kapcsolatban vannak. Az érdekes az egészben az, hogy a nyomozás eredetileg nem emiatt indult. Az UD Zrt. vezetője is azt mondta: úgy tűnik, nem a feljelentésbe foglalt gyanú, hanem éppen az ügyfelei és kapcsolatai miatt figyelték meg a cégüket.

Mi akkor ez az egész katyvasz?

Az, hogy egy politikai párt terhelő információkat akar gyűjteni a riválisairól, csak a naivakat lepi meg. Az, hogy politikai célok elérésére törvénytelen módon is megpróbálnak adatokat gyűjteni, már sokkal aggasztóbb. Ugyanilyen aggasztó viszont az is, hogy a nemzetbiztonság védelmére hivatott szolgálat politikai játszmákban vesz részt vagy erre használják fel.

Köszönet Német Ferencnek, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara elnökének, Földi László egykori hírszerzőnek, valamint Spirk József és Hanula Zsolt kollégámnak a cikk elkészítéséhez nyújtott segítségéért.